

Σύλλογος Επιστημόνων Ειδικής Αγωγής (Σ.Ε.Ε.Α.)

Κομανών 26,
Τ.Κ. 11142,
Αθήνα
Τηλ. 6972326525
seea_asep@yahoo.gr
www.seea-asep.gr

Αθήνα, 28-1-2016

Αρ. Πρωτ. 84

ΠΡΟΣ:

-Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

-Διεύθυνση Σπουδών, Προγραμμάτων και
Οργάνωσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Τμήμα Γ' Μαθητικής Μέριμνας και Σχολικής Ζωής

ΘΕΜΑ: «Διευκρινήσεις σχετικά με την μείωση του αριθμού των μαθητών τμημάτων του γενικού σχολείου στα οποία φοιτούν μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες»

Με το παρόν έγγραφο ζητάμε να λάβουμε σαφείς απαντήσεις για το σημαντικό και κρίσιμο θέμα της μείωσης του αριθμού των μαθητών σε σχολικά τμήματα στα οποία φοιτούν «μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες». Η μείωση του αριθμού των μαθητών σε τμήματα της γενικής εκπαίδευσης στα οποία φοιτούν μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, έχει σημαντικές προεκτάσεις σε μια αποτελεσματική διδασκαλία που επιδιώκει την εκπαιδευτική και παιδαγωγική ολοκλήρωση των μαθητών.

Αναλυτικότερα, στη παράγραφο 15, άρθρο 28, νόμος 4186 (ΦΕΚ 193, τΑ', 17-9-2013) ορίζεται ότι **«Στα τμήματα που φοιτούν μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, και στα οποία έχει συμπληρωθεί ο μέγιστος αριθμός μαθητών, ο αριθμός αυτός μειώνεται σε αναλογία, για κάθε μαθητή με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κατά τρεις μαθητές λιγότερους και οι μαθητές κατανέμονται εξίσου στα τμήματα της ίδιας τάξης κατόπιν απόφασης του συλλόγου διδασκόντων της σχολικής μονάδας και έγκρισης του αρμόδιου Σχολικού Συμβούλου»**. Σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, άρθρο 3, νόμος 3699 (ΦΕΚ 199, τΑ', 2-10-2008) «μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» ορίζονται **«1. Μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες θεωρούνται όσοι για ολόκληρη ή ορισμένη περίοδο της σχολικής τους ζωής εμφανίζουν σημαντικές δυσκολίες μάθησης εξαιτίας αισθητηριακών, νοητικών, γνωστικών, αναπτυξιακών προβλημάτων, ψυχικών και νευροψυχικών διαταραχών οι οποίες, σύμφωνα με τη διεπιστημονική αξιολόγηση, επηρεάζουν τη διαδικασία της σχολικής**

προσαρμογής και μάθησης. Στους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες συγκαταλέγονται ιδίως όσοι παρουσιάζουν νοητική αναπηρία, αισθητηριακές αναπηρίες όρασης (τυφλοί, αμβλύωπες με χαμηλή όραση), αισθητηριακές αναπηρίες ακοής (κωφοί, βαρήκοοι), κινητικές αναπηρίες, χρόνια μη ιάσιμα νοσήματα, διαταραχές ομιλίας-λόγου, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (φάσμα αυτισμού), ψυχικές διαταραχές και πολλαπλές αναπηρίες. Στην κατηγορία μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν εμπίπτουν οι μαθητές με χαμηλή σχολική επίδοση που συνδέεται αιτιωδώς με εξωγενείς παράγοντες, όπως γλωσσικές ή πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. 2. Οι μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες, παραβατική συμπεριφορά λόγω κακοποίησης, γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή λόγω ενδοοικογενειακής βίας, ανήκουν στα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες». Έχοντας υπόψη τις παραπάνω διατάξεις διαπιστώνουμε ότι ο Νομοθέτης αναγνωρίζει το αυτονόητο, τόσο από την επιστημονική όσο και από την εκπαιδευτική κοινότητα, γεγονός ότι δηλαδή «οι μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» απαιτούν ιδιαίτερους εκπαιδευτικούς χειρισμούς και μεθόδους οι οποίες όμως είναι αποτελεσματικές και εφικτές μόνο σε ένα μικρότερο αριθμό μαθητών ανά τμήμα, διαφορετικά η εκπαιδευτική διαδικασία αποβαίνει εις βάρος όλων των μαθητών.

Για να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι εκπαιδευτικοί στόχοι, τους οποίους η πολιτεία έχει ορίσει, τόσο για τους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες όσο και για τους υπόλοιπους μαθητές ενός τμήματος του γενικού σχολείου, ο Νομοθέτης με την παράγραφο 15, άρθρο 28, νόμος 4186 έκρινε απαραίτητο και αποφάσισε τη μείωση του αριθμού των μαθητών κατά τρεις μαθητές λιγότερους για κάθε «μαθητή με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» που φοιτά στο τμήμα στο οποίο έχει συμπληρωθεί ο μέγιστος αριθμός μαθητών. Δηλαδή, σε τμήμα 27 μαθητών (μέγιστος αριθμός μαθητών ανά τμήμα) που φοιτούν 1 ή 2 «μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» ο αριθμός των μαθητών του τμήματος μειώνεται στο 24 ή 21 μαθητές αντίστοιχα.

Από την αρχή του τρέχοντος σχολικού έτους 2015-2016 έχουν ανακύψει δύο σημαντικά ζητήματα που προκάλεσαν συγκρούσεις και αντιπαραθέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών, διευθυντών σχολείων, διευθυντών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης και συνδικαλιστικών οργάνων της εκπαιδευτικής κοινότητας. Το πρώτο ζήτημα έχει να κάνει με το ποιες περιπτώσεις μαθητών που έχουν γνωμάτευση των Κέντρων Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ), εντάσσονται στην κατηγορία «μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» πράγμα που θεωρούμε ότι με σαφήνεια ορίζουν οι παράγραφοι 1 και 2, του άρθρου 3, του νόμου 3699 (ΦΕΚ 199, τΑ', 2-10-2008). Παρόλα αυτά, υπάρχουν, κατά περιπτώσεις, Διευθυντές

Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης και Διευθυντές Διευθύνσεων (Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας) Εκπαίδευσης που ορίζουν αυθαίρετα τις περιπτώσεις των μαθητών που εντάσσονται στην κατηγορία «μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες». Το δεύτερο ζήτημα που έχει ανακύψει είναι η μείωση του αριθμού των μαθητών ενός τμήματος όταν φοιτούν σε αυτό «μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες». Συγκεκριμένα, υπάρχουν Διευθυντές Διευθύνσεων Εκπαίδευσης οι οποίοι θέτουν ως απαραίτητη προϋπόθεση για την μείωση του αριθμού των μαθητών ενός τμήματος που φοιτούν «μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», τη συμπλήρωση του μέγιστου αριθμού μαθητών, δηλαδή 27 μαθητές, παραβιάζοντας έτσι το πνεύμα του Νομοθέτη που διατυπώνεται στην παράγραφο 15, του άρθρου 28, του νόμου 4186 (ΦΕΚ 193, τΑ', 17-9-2013) και που έχει σκοπό στην κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών τόσο των «μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» όσο και των υπολοίπων μαθητών, όταν συνυπάρχουν σε ένα τμήμα του γενικού σχολείου. Υπάρχουν δηλαδή περιπτώσεις όπου διατυπώνεται η άποψη, και δυστυχώς κάποιες φορές υιοθετείται, που υποστηρίζει ότι σε τμήμα 27 μαθητών στο οποίο φοιτούν 1 ή 2 «μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» (π.χ. μαθητής με διαταραχή ελλειμματικής προσοχής και υπερκινητικότητα (ΔΕΠΥ) και μαθητής με αυτισμό υψηλής λειτουργικότητας) ο αριθμός των μαθητών μειώνεται σε 24 ή 21 μαθητές αντίστοιχα. Στην περίπτωση όμως που σε τμήμα φοιτούν 1 ή 2 «μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» αλλά ο συνολικός αριθμός των μαθητών του τμήματος είναι 26, τότε υποστηρίζεται ότι δεν είναι δυνατή η μείωση του αριθμού των μαθητών σε 24 ή 21 μαθητές αντίστοιχα. Δηλαδή, στην πρώτη περίπτωση που φοιτούν 2 μαθητές «με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» και υπάρχει ο μέγιστος αριθμός των 27 μαθητών ο αριθμός των μαθητών δύναται να μειωθεί στους 21, ενώ στη δεύτερη περίπτωση που φοιτούν στο τμήμα 2 μαθητές με «αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» αλλά ο συνολικός αριθμός των μαθητών του τμήματος είναι 25 ή 26, τότε υποστηρίζεται από κάποιους ότι δεν είναι δυνατή η μείωση των μαθητών στους 21.

Όπως εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς, η παρερμηνεία και η διαστρέβλωση του πνεύματος του Νομοθέτη είναι ξεκάθαρη στη δεύτερη περίπτωση όπου το τμήμα πρέπει, κατά την άποψη κάποιων, να λειτουργεί με 25 ή 26 μαθητές, παρόλο που φοιτούν σε αυτό 1 ή 2 ή και 3 μαθητές με «αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», με την αιτιολογία ότι δεν έχει συμπληρωθεί ο μέγιστος αριθμός των 27 μαθητών. Κατά την άποψή μας, αν ισχύσει η διαστρεβλωμένη ερμηνεία της δεύτερης περίπτωσης, τότε οι δυσχέρειες που αντιμετωπίζει ο διδάσκων εκπαιδευτικός για την επίτευξη των διδακτικών στόχων πολλαπλασιάζονται και η εκπαιδευτική διαδικασία λειτουργεί εις βάρος τόσο των μαθητών με «αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» όσο και των υπόλοιπων μαθητών ενός τμήματος.

Έχοντας υπόψη όλα τα παραπάνω σας παρακαλούμε να μας απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Ως μαθητές με «αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» της παραγράφου 15, άρθρο 28, νόμος 4186 (ΦΕΚ 193, τΑ',17-9-2013) θεωρούνται οι περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, του άρθρου 3, του νόμου 3699 ή θεωρούνται κάποιες άλλες κατηγορίες διαφορετικές των παραπάνω παραγράφων; Εάν ως μαθητές με «αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» θεωρούνται άλλες περιπτώσεις διαφορετικές των παραγράφων 1 και 2, του άρθρου 3, του Ν 4186, τότε να μας αναφέρετε εκείνες τις περιπτώσεις κάθε μία ονομαστικά.
2. Στην περίπτωση τμήματος 26 μαθητών, μεταξύ των οποίων υπάρχουν 2 μαθητές με «αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» με γνωμάτευση του ΚΕΔΔΥ, δύναται να μειωθεί ο αριθμός των μαθητών του τμήματος σε 21 κατόπιν απόφασης του συλλόγου διδασκόντων της σχολικής μονάδας και έγκρισης του αρμοδίου Σχολικού Συμβούλου όπως αναφέρεται στην παράγραφο 15, άρθρο 28 του νόμου 4186; Αν η απάντησή σας είναι αρνητική, τότε να επιχειρηματολογήσετε για το πώς διασφαλίζεται η επιτυχημένη εκπαιδευτική διαδικασία σε τμήμα που φοιτούν 26 μαθητές (όχι ο μέγιστος αριθμός των 27 μαθητών) και ταυτόχρονα φοιτούν σε αυτά 2 ή και 3 μαθητές με «αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», όταν τα τελευταία χρόνια η εκπαιδευτική κοινότητα διαμαρτύρεται και δηλώνει ότι είναι αδύνατη μια ουσιαστική και επιτυχημένη εκπαιδευτική διαδικασία σε τμήματα που αριθμούν 27 ή και 25 μαθητές και χωρίς να υπάρχουν στα τμήματα αυτά μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες;

Σας παρακαλούμε να μας απαντήσετε εγγράφως στα παραπάνω δύο ερωτήματα το συντομότερο δυνατόν. Στην περίπτωση που κρίνετε ότι το Τμήμα ή η Διεύθυνσή σας δεν είναι αρμόδια να απαντήσει σε ένα από τα δύο ή και στα δύο ερωτήματα του παρόντος εγγράφου μας, τότε να το διαβιβάσετε στο Τμήμα ή στην Διεύθυνση που εσείς κρίνετε ως την πλέον αρμόδια και να μας ενημερώσετε εγγράφως.

Ο Πρόεδρος

Καλογερόπουλος Κωνσταντίνος

Ακριβές Αντίγραφο



Η Γενική Γραμματέας

Πανδὴ Βασιλική